

UNG THƯ GAN

Ung thư gan là một dạng ung thư khởi nguồn ở gan.

Ung thư xảy ra khi các tế bào trong cơ thể tăng trưởng ngoài tầm kiểm soát.

Theo Hiệp hội Ung thư Hoa Kỳ ước tính, năm 2021 có khoảng 42.230 trường hợp mới (trong đó có 29.890 đàn ông và 12.340 phụ nữ) mắc ung thư gan và ung thư ống mật trong gan được chẩn đoán tại Hoa Kỳ.

Gan là một trong những cơ quan lớn nhất trong cơ thể. Gan hấp thụ những thứ độc hại trong máu, chẳng hạn như chất độc và loại ra khỏi cơ thể.

THỐNG KÊ

- Theo Văn phòng Sức khỏe dân tộc thiểu số,
  - Năm 2019, bệnh gan mạn tính là **nguyên nhân thứ sáu dẫn đến tử vong** ở những người Mỹ gốc Á và người dân đảo Thái Bình Dương trong độ tuổi từ 25-44.
  - Đàn ông Mỹ gốc Á có **nguy cơ tử vong** vì ung thư gan và ung thư ống mật trong gan cao hơn **60 phần trăm** so với đàn ông da trắng không phải gốc Tây Ban Nha.
  - Tỷ lệ mắc ung thư gan và ung thư ống mật trong gan ở phụ nữ Mỹ gốc Á **cao hơn 1,8 lần** so với phụ nữ da trắng không phải gốc Tây Ban Nha.
- Theo Hiệp hội Ung thư Hoa Kỳ, tỷ lệ ung thư gan ở đàn ông Lào và Việt Nam **cao hơn 2 đến 4 lần** so với đàn ông Trung Quốc, Hàn Quốc và Philippine. Tỷ lệ ung thư gan ở đàn ông Lào và Việt Nam **cao hơn gần 10 lần** so với đàn ông gốc Ấn Độ và Pakistan, là những người có tỷ lệ thấp nhất.

DẤU HIỆU VÀ TRIỆU CHỨNG

Trong giai đoạn sớm, ung thư gan có thể không có các triệu chứng có thể thấy được hoặc cảm nhận được. Tuy nhiên, khi ung thư phát triển lớn hơn, có thể nhận thấy một hoặc nhiều triệu chứng phổ biến này.

- Khó chịu ở bụng trên bên phải
- Bụng sưng to
- Có một cục u cứng phía bên phải, ngay dưới lồng ngực
- Đau gần xương bả vai hoặc đau lưng
- Vàng da (vàng da và lòng trắng của mắt)
- Dễ bị bầm tím hoặc chảy máu
- Mệt mỏi bất thường
- Buồn nôn và nôn
- Mất cảm giác ngon miệng
- Sụt cân không rõ nguyên nhân

YẾU TỐ NGUY CƠ

- Thừa cân hoặc béo phì
- Nhiễm vi rút viêm gan B hoặc vi rút viêm gan C trong thời gian dài
- Hút thuốc lá
- Uống rượu bia
- Bị xơ gan (sẹo ở gan, cũng có thể do viêm gan và uống rượu)
- Bị gan nhiễm mỡ không do rượu (mỡ thừa trong gan không phải do rượu)
- Bị tiểu đường hoặc gan nhiễm mỡ không do rượu
- Mắc bệnh huyết sắc tố, một bệnh trạng mà cơ thể hấp thụ và dự trữ nhiều sắt hơn mức cần thiết
- Ăn thực phẩm có chứa aflatoxin (một loại nấm phát triển trên thực phẩm, chẳng hạn như ngũ cốc và các loại hạt không được bảo quản đúng cách)

PHÒNG NGỪA

- Duy trì cân nặng khỏe mạnh
- Không hút thuốc, hoặc bỏ thuốc nếu bạn đang hút thuốc
- Tránh uống quá nhiều rượu bia
- Tiêm vắc-xin phòng chống viêm gan B
  - Vắc-xin viêm gan B được khuyến cáo cho tất cả trẻ sơ sinh và người lớn có nguy cơ cao
  - Viêm gan B là một loại nhiễm trùng ở gan gây bởi vi rút viêm gan B.
- Xét nghiệm viêm gan C và dùng thuốc nếu bạn đang mắc bệnh
  - Viêm gan C là một bệnh gan do vi-rút viêm gan C gây ra
  - Một xét nghiệm máu gọi là xét nghiệm kháng thể viêm gan C sẽ cho biết bạn có từng mắc hoặc mới mắc viêm gan C gần đây hay không

TÀI NGUYÊN

- American Cancer Society:**
  - cancer.org
- National Cancer Institute:**
  - cancer.gov
- Global Liver Institute:**
  - globalliver.org
- U.S. Department of Veteran Affairs:**
  - hepatitis.va.gov
- Hep B United**
  - hepbunited.org
- 'Imi Hale Native Hawaiian Cancer Network:**
  - imihale.org/education_materials.htm
- California State University, Fullerton:**
  - wincart.fullerton.edu/cancer_edu/index.htm
- Asian American Health Initiative:**
  - aahiinfo.org
- Pacific Cancer Programs:**
  - pacificcancer.org
- Asian American Cancer Support Network:**
  - aacsn.org

Thông tin về Dấu hiệu và Triệu chứng, Yếu tố nguy cơ, và Phòng ngừa từ Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh